

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Yttrande över förslag till ändring av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter (TLVFS 2088:1) om statligt tandvårdsstöd

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till föreskrifter (HSLF-FS 2019:XX) om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TVL) föreslår

- språkliga ändringar och mindre justeringar i tillstånd och åtgärder,
- ändringar som rör behandling av parodontala sjukdomar och annan kirurgisk behandling,
- ändringar som rör reparativ och rehabiliterande vård som bland annat innebär att implantatbehandling blir ersättningsberättigade i entandsluckor där båda granntänderna till luckan är felfria eller endast har mindre skada eller fyllning samt att tandvårdsstöd ska lämnas för rehabilitering av gravt nedslitna tänder med tandkronor och
- en övergångsbestämmelse om att det är de föreskrifter som gällde när en åtgärd slutförs som ska tillämpas.

Förslaget föreslås träda i kraft den 15 januari 2020.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att flertalet av de ändringar som föreslås har sin grund i synpunkter och frågor från behandlare och företag avseende regelverket och dess innehåll. Det framgår att det huvudsakliga syftet med förslagen är att göra regelverket ändamålsenligt, mer tydligt och enhetligt och därmed enklare att tillämpa för vårdgivare, behandlare, patienter, företag etc., och därmed minska den administrativa arbetsbördan. Förslagen innebär att tillståndens rubriker och villkor blir enklare att läsa och förstå, restriktioner i åtgärdstexterna blir mer enhetliga, kortare och enklare att läsa, tydligare villkor och enklare rapportering gör att behandlare blir mer säkra på att de tillämpar regelverket på rätt sätt. De kirurgiska åtgärderna blir bättre anpassade till olika kliniska situationer för de tandläkare som utför parodontalkirurgi.

Det anges att få av de föreslagna ändringarna innebär en ändrad tillämpning av regelverket i den

kliniska vardagen för behandlarna. Däremot kommer patienterna att få fler ersättningsberättigade alternativ.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att varje förslag till ändring som utretts har jämförts mot alternativet att låta regelverket förbli oförändrat. Det är endast de förslag till ändringar som myndigheten bedömt vara mer ändamålsenliga än bestämmelserna i dagens föreskrifter som gått vidare till remittering. I remissen finns en detaljerad motivering till respektive ändringsförslag.

TLV bedömer att om förslagen i denna remiss inte genomförs

- uppfyller TLV inte ställda krav på myndigheten att effektivt bedöma vilka behandlingar som ska ersättas och under vilka förutsättningar det ska ske,
- finns risk att vårdgivare kan förlora tandvårdsersättning för en behandling vid en efterhandskontroll på grund av att vårdgivaren inte förstått regelverket,
- försvårar det för Försäkringskassan att tillämpa regelverket vid efterhandskontroller och omprövningar.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att det statliga tandvårdsstödet inte är ett harmoniserat område inom EU-rätten och att medlemsstaterna är fria att lagstifta på området, under förutsättning att EU-fördragets generella regler om de fyra friheterna respekteras. Även EU-fördragets konkurrens- och statsstödsbestämmelser kan ha betydelse. Det framgår att de tjänster som omfattas av förslaget till föreskrifter är sådana tjänster som är undantagna från tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet) och lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden. Den nu föreslagna regleringen ställer därmed inte krav på tjänster eller tjänsteleverantörer som omfattas av tjänstedirektivets tillämpningsområde.

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna ändringarna överensstämmer med Sveriges skyldigheter ur ett EU-rättsligt perspektiv.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Reglerna planeras träda i kraft den 15 januari 2020. Författningen beräknas bli tryckt i andra halvan av juni 2019, vilket ger vårdgivarna, Försäkringskassan samt journalleverantörerna en tid för förberedelse på nästan 7 månader. Ett meddelande kommer att skickas ut till berörda målgrupper enligt framtagna kommunikationsplan och TLV:s webbplats tydliggör de beslutade ändringarna. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska de föreskrifter som gällde när en åtgärd slutförs tillämpas exempelvis vid efterhandskontroll eller omprövning.

Det anges att remissen har publicerats på myndighetens webbplats och de mottagare som valt att prenumerera på nyhetsutskick informeras via e-post. Tandläkartidningen informerar om de remitterade ändringarna och därmed når de ut till behandlare inom tandvården. Det finns således möjlighet för

berörda i tandvården att på ett tidigt stadium ta del av förslagen samt även att inkomma med synpunkter på ändringsförslagen. Remissen skickas för kännedom till samtliga journalleverantörer.

Det framgår av konsekvensutredningen att samråd ägt rum med Försäkringskassan och avstämning av förslagen har gjorts med Socialstyrelsen, Läkemiddelsverket och vetenskapliga råd för parodontologi och bettfysiologi. Företrädare för tandvården har också uppmanats att lämna synpunkter för att säkerställa att regelverket kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt. Förslagen har också diskuterats i nämnden för statligt tandvårdsstöd.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att 2000 privata vårdgivare (3500 mottagningar) inom tandvården bedöms beröras av förslaget i någon mån. Vidare redovisas antalet kliniskt verksamma behandlare i privat regi, varav 3710 är allmäntandläkare, 231 är specialisttandläkare och 1800 är tandhygienister.

TLV bedömer att föreslagen inte påverkar datajournalleverantörerna i någon nämnbar omfattning.

Regelrådet gör följande bedömning. Av redovisningen framgår berörda företag utifrån bransch och antal. Däremot framgår inte storleken på berörda företag, vilket är en brist. Regelrådet anser att redovisningen borde ha innehållit information om de berörda företagens storlek. Om detta inte är möjligt, borde det ha angetts och motiverats.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att någon ökning i fråga om tidsåtgång och administrativa kostnader inte förutses uppkomma till följd av ändringarna förutom att de kräver uppdatering av prislister och eventuellt informationsmaterial.

Regelrådet gör följande bedömning. Som administrativ kostnad räknas krav på att upprätta, lagra eller överföra information. Regelrådet har ingen anledning att göra en annan bedömning än förslagsställaren att förslaget inte generellt medför ökade administrativa kostnader.

Regelrådet finner redovisningen av administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det framgår att förslaget kräver uppdatering av datorjournalssystem. Vidare anges att förslaget medför ett visst mått av inläsning och anpassning för behandlare och assisterande personal, ett arbete som kommer att öka något under de första veckorna. Den tidsåtgång som alla vårdgivare inom tandvården bedöms lägga på att tillgodogöra sig förslaget har beräknats som en engångskostnad. Beräkningen har utgått ifrån att tandläkare och tandhygienister tillgodogör sig ändringarna i föreskrifterna på olika sätt. För tandläkarna baseras därför beräkningarna på antagandet att i genomsnitt, utslaget på samtliga

tandläkare i landet, används 15 minuter för att läsa om ändringarna. Tandhygienister bedöms lägga i genomsnitt 10 minuter på att läsa om ändringarna.

Förslagsställaren bedömer att den skattade kostnaden för samtliga tandvårdsföretag uppgår till knappt 2 miljoner kronor, vilken omfattar inläsning, uppdatering av datorjournalssystem samt av prislistor och eventuellt informationsmaterial (som nämnts ovan under administrativa kostnader).

Förslagsställaren bedömer att när tandläkaren satt sig in i förändringarna åtgår mindre tid för att exempelvis leta i regelverket. Mindre tid behöver läggas på att rådfråga kollegor i hur regelverket ska hanteras, ringa Försäkringskassans kundcenter för partners och att förklara villkoren för patienter. Myndigheten gör därmed antagandet att besparingen av den kostnaden, efter initial inläsning, är lika stor som den initiala kostnaden. Ändringsförslagen medför således en oförändrad kostnad på sikt.

TLV bedömer att de förslaget medför en ökning av statens kostnader inom högkostnadsskyddet med mellan 43 och som högst 51 miljoner kronor. Den ändring som medför ökade kostnader är behandling av entandslucka med implantat när granntänderna är intakta eller endast har mindre skada eller fyllning. Beräkningen inkluderar ett antagande om att en mindre grupp patienter som helt avstått behandling, men när ersättningen från staten ökar något, väljer att behandla sin entandslucka. Övriga förslag till ändringar bedöms inte ge någon ekonomisk påverkan på kostnaderna för högkostnadsskyddet. Vissa ändringar kan innebära en obetydlig ökning och andra en obetydlig minskning av kostnaderna. Majoriteten av ändringarna är förtydliganden och justeringar så att regelverket ska vara mer konsekvent och enklare att tillämpa.

Regelrådet gör följande bedömning. Av redovisningen framgår en beräknad initial kostnad och att på sikt kommer förslaget medföra besparingar som motsvarar den initiala kostnaden. Det hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet med en tydligare redovisning av grunden till beräkningarna. Kostnadsberäkningarna hade blivit mer transparenta med en redovisning av timkostnader och tidsåtgång för skilda moment och inte enbart en klumpsumma.

Regelrådet finner redovisningen av andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Ändringarna innehåller till största delen bestämmelser som redan finns idag och förtydliganden kring dessa. Förslagsställaren bedömer att regleringen inte kommer att ha någon inverkan på konkurrensförhållandena. Alla företag, oavsett storlek, har att förhålla sig till samma regelverk.

Regelrådet finner redovisningen påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren inte ser att förslagen kommer att medföra några andra merkostnader eller förändringar för företagen. Regelrådet har i sin granskning inte heller funnit någon sådan påverkan.

Regelrådet finner beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren bedömer att regleringen kommer att ha relativt sett samma effekt på mindre som större aktörer på tandvårdsmarknaden. Någon särskild hänsyn till små företag bedöms därför inte behövas.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att konsekvensutredningen håller tillräcklig kvalitet utom i ett avseende. Den brist som finns är inte av sådan betydelse att de avgörande för Regelrådets bedömning av konsekvensutredningen som helhet.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 10 april 2019.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Hanna Björknäs, Lennart Renbjer och Marie-Louise Strömgren.

Ärendet föredrogs av Per Gidlund

Clas Norberg
Ordförande

Per Gidlund
Föredragande